

Belgium

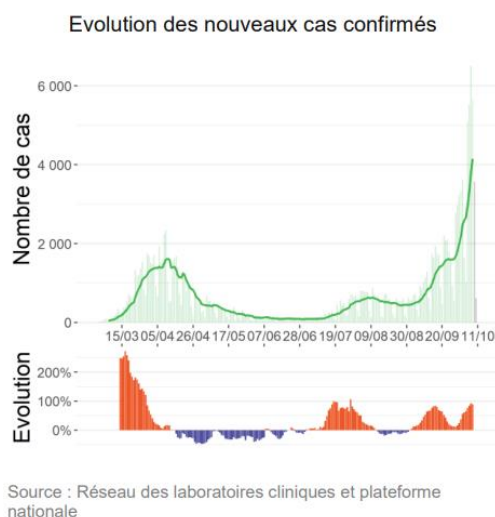
Utolsó frissítés dátuma: 2020.10.12.

Fertőzöttség állapota

Belgium az egyik legérintettebb európai ország, jelenleg a járvány minden mutatója jelentős romlást mutat. A halálestek száma a 11 milliós lakossághoz és az összes észlelt fertőzöttek számához viszonyítva kiemelkedően magas, 162.258.

MEGBETEGEDÉSEK SZÁMA BELGIUMBAN (október 12-i adatok)

- Összes észlelt fertőzött száma: 162.258
- Összes halálestet: 10.191
- Új megbetegedések számának napi átlaga 4.153

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Belgium gazdasága nyitott gazdasági modellen alapszik, így ezen alapelvet szem előtt tartva **az ország nem fogadott el exportkorlátozó intézkedést**, sem ideiglenes vámokat az elmúlt időszakban.

Logisztika és szállítmányozás állapota

Belgiumban nem áll fenn a szállítmányozásra vonatkozó korlátozás. Az antwerpeni kikötő működése folyamatos. Működik az áruszállítás a Liège-i repülőtérén, amelyet az Egészségügyi Világszervezet egyik elosztási csomópontnak jelölt ki a koronavírus elleni küzdelem szempontjából kritikus jelentőséggel bíró orvosi eszközök beszerzése érdekében. Zaventem Nemzetközi Repülőtérén szintén működik az áruszállítás.

Határnyitás:

A belga Külügyminisztérium honlapja külön besorolást alkalmaz a Belgiumból való kiutazás tekintetében, illetve a különböző országokból Belgiumba történő visszatérés esetére.

Augusztus 1-től a **Belgiumba történő beutazás esetén kötelező egy azonosító űrlap (passenger locator form) kitöltése** minden olyan személy számára, aki több mint 48 órát fog az országban tölteni. Ez a belga állampolgárokra is érvényes. Amennyiben valaki beutazás szempontjából piros területről érkezik vissza Belgiumba, kötelező számára a tesztelés és a karantén. Narancssárga besorolású zónából való visszatérés esetén a Belgiumba utazókat tesztelés elvégzésére és karanténba vonulásra kéri a belga hatóságok. Ebben az esetben azonban nem áll fenn kötelezettség sem a tesztelésre, sem a karanténra vonatkozóan.

Külföldre utazás szerint piros zónába olyan városok, települések és régiók tartoznak, amelyeket ismét „lezártak” a helyi hatóságok, vagy amelyeket a belga helyzetértékelő egység (CELEVAL) nagyon magas kockázatú zónának minősít. Narancssárga zóna magas egészségügyi kockázatot jelentő terület, az oda történő utazás ellenjavalt. Zöld zóna esetében Belgium az utazni szándékozó állampolgároktól körültekintést és a higiéniai szabályok követését kéri.

A belga állampolgároknak szóló **kiutazási tanácsokban Magyarország egész területe piros besorolású**, tekintettel a külföldiek magyarországi beutazását korlátozó rendelkezésekre. A CELEVAL a Belgiumba történő **beutazás szempontjából piros** kategóriába sorolta **Budapestet, Pest megyét, Közép-Dunántúlt, Nyugat-Dunántúlt, Észak-Magyarországot és Észak-Alföldet, míg Dél-Alföld és Dél-Dunántúl a narancssárga kategóriában található.** A Belgiumba történő beutazásra vonatkozó besorolásnál a 100.000 lakosra jutó fertőzöttszámot veszik figyelembe.

Az EU+-on kívüli országok tekintetében a korlátozások feloldására fokozatosan kerül sor.

Légi utasforgalom:

Ugyan Zaventem Nemzetközi Repülőtér és Brüsszel-Charleroi Repülőtér is működik, jelentős az utasforgalom csökkenése a repülőtereken. (Júliusban és augusztusban 80%-os csökkenést mutatott a repterek forgalma 2019 azonos időszakához képest és várhatóan csak 2024-re térhet vissza a COVID-19 járvány előtti szintre.) A WizzAir törölte valamennyi járatát október hónapra Budapest és Brüsszel között. A Ryanair heti két járatot üzemeltet októberben a két város között.

Gazdasági kilátások

Várható GDP csökkenés:

A Belga Nemzeti Bank (BNB) 2020 júniusában közzétett előrejelzései alapján az ország **GDP-je idén akár 9%-kal is csökkenhet.** Azonban a költségvetési ellenőrző bizottság július végén közzétett adatai szerint ez **akár 10,5%-ot is elérhet.**

Gazdasági mutatók és folyamatok:

Idén a **háztartások vásárlóereje 1,5%-kal, a fogyasztás pedig 5,7%-kal eshet vissza** a BNB szerint, az **infláció pedig várhatóan 0,3%-ra zuhan** az energiaárak esése következtében. A BNB júniusban úgy becsülte, hogy **2020-ban 9,8%-ot ér el a munkanélküliség**, 2021-ben pedig 10,1%-ra nő.

A **BNB júniusi előrejelzése alapján** 2020-ban a világválság következtében a **költségvetési hiány a GDP 10,6%-ára emelkedik**, míg a költségvetési ellenőrző bizottság júliusi adatai alapján ez a GDP 12,3%-át érheti el. 2019-ben a GDP 1,9%-át tette ki a költségvetési hiány. 2021-ben a GDP 6%-át, 2022-ben pedig 5,9%-át érheti el a költségvetési hiány a BNB szerint, ez az érték azonban még mindig több mint kétszer olyan magas, mint a válság előtt.

Az ország **államadóssága** a GDP 100%-áról a **GDP 118,1%-ára növekszik 2020-ban a BNB szerint**. A költségvetési ellenőrző bizottság pedig úgy becsüli, hogy a GDP 122%-ára emelkedhet az államadósság.

Kiemelt ágazatok helyzete:

Légiközlekedés: A szövetségi kormány 6 évre **290 millió euró kölcsönt biztosít a Brussels Airlines** számára, a Lufthansa pedig 170 millió eurót ruház be a belga leányvállalatba. A Brussels Airlines önmagában a Brüsszeli Nemzetközi Repülőtér légiforgalmának 40%-át teszi ki, így az állami támogatásra vonatkozó döntés jelentős hatással van a repülőtérre is. Ugyan 2020. június 15. óta újból üzemeltet járatokat a Brussels Airlines, idén január és június között 67%-kal kevesebb utast szállítottak a légitársaság járatai. Július és augusztus során a belga légitársaság a 2019 nyarán használt kapacitás körülbelül 30%-át tudta működtetni, ez szeptemberre tovább esett 20-25%-ra.

Gépjárműipar: Márciusban az autóiipari termelés teljesen leállt. A Volvo genti gyárában április 20-án részlegesen, majd két hét múlva teljes mértékben újraindult a termelés. (A Volvo Car Gent Kelet-Flandria régió legnagyobb ipari munkáltatója, 6500 munkahelyet biztosít.) Az Audi 3000 főt foglalkoztató brüsszeli gyára május 4-én nyitott újra. Az első két hét során még a munkavállalók 70%-a tudott dolgozni, és a termelés 50%-ban állt vissza. A belga gépjármű szövetség, a Febiac június elején úgy becsülte, hogy **idén 35%-kal csökkenhet az autóértékesítés az országban**. Ez azt jelenti, hogy 200 ezerrel kevesebb gépjárművet regisztrálnának, mint 2019-ben, ami a második legjobb eladási évnek számított.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

Júniusi becslések szerint Belgium 34,5 milliárd eurót allokál a koronavírus járvánnyal összefüggésben meghozott gazdasági és egészségügyi intézkedésekre, továbbá 50 milliárd eurós garanciaalapot hozott létre a likviditás biztosítása érdekében. A szövetségi intézkedések mellett a flamand kormány által biztosított garanciák 7 milliárd eurót tesznek ki, a vallon kormány összesen 1,3 milliárd eurót szánt gazdaságélénkítő intézkedésekre, Brüsszel Fővárosi Régió pedig 286 millió euró összegű támogatást különített el. Emellett **1 milliárd eurót elkülönít el a második COVID-19 hullám elleni védekezésre.**

A gazdasági válságkezelő intézkedések típusa három csoportba sorolható: 1. Azonnali költségvetési ösztönzők: Ez a kiegészítő kormányzati kiadásokat (pl.: foglalkoztatás biztosítása, kkv-k támogatása, állami beruházások) és elmaradt bevételeket (pl.: egyes adók és társadalombiztosítási járulékok törlése) jelenti. 2. Halasztások: Bizonyos kifizetések elhalasztása. 3. Egyéb likviditási intézkedések és garanciák: Magába foglalja az exportgaranciákat, a likviditási támogatást és a nemzeti fejlesztési bankokon keresztül nyújtott hitelkereteket.

A szövetségi kormány gazdasági válságkezelő intézkedései három fázisban kerültek bejelentésre, márciusban, májusban, illetve az utolsó intézkedéscsomag június 12-én, mely elsődlegesen a korábban bejelentett intézkedések határidejének meghosszabbítását tartalmazta.

Azonnali költségvetési hozzájárulás

- Becslések szerint 4,2 milliárd euróba fog kerülni **az ideiglenes munkanélküliség intézménye** az egész évre vonatkozóan. Az eljárás során a bér 70%-ára jogosult a munkavállaló, a maximális összeget 2 754,76 euróban állapították meg. A vis maior (koronavírus) miatti ideiglenes munkanélküliség 2020. december 31-ig alkalmazható lesz. Szeptembertől azonban csak azon társágok élhetnek a lehetőséggel, amelyek bizonyítani tudják, hogy forgalmuk legalább 10%-kal csökkent. Az intézkedés májusig bezárólag már 1,5 milliárd euróba került a kormánynak.
- **Azon súlyosan érintett iparágak** számára, amelyek **ideiglenes munkanélküliséget voltak kénytelenek alkalmazni, részleges adómentességet** biztosít a kormány a következő három hónap során. Ez várhatóan elősegíti, hogy a jelenleg ideiglenesen munkanélküli alkalmazottak visszatérhessenek munkahelyükre.
- Eddig 2,4 milliárd eurót tett ki **a tevékenységükkel felhagyni kényszerült egyéni vállalkozók számára nyújtott kiegészítő jövedelem**. Ezen egyéni vállalkozók 1291,69 eurót (eltartottak esetében 1614,10 eurót) kaphatnak társadalombiztosítási alapoktól. Az egyszeri támogatás hatálya 2020. december 31-ig meghosszabbításra került azon szektorok számára, amelyek a korlátozó intézkedések miatt továbbra sem nyithatnak ki. Emellett legalább október 31-ig szintén igénybe vehetik a nem élelmiszereket forgalmazó kereskedések, a fodrászüzletek, a vendéglátóiparban tevékenykedő vállalkozók, valamint a piaci árusok.
- Június 31-ig felfüggesztették a munkanélküli ellátás fokozatos csökkentését. (ára: kb. 33 millió euró)
- 4 millió euróba kerül a fiatal munkanélküliek beilleszkedését segítő támogatás három hónappal történő meghosszabbítása.
- 3,5 milliárd eurót különítenek el a COVID-19 járvánnyal kapcsolatos **egyéb kiadásokra** és egészségügyi intézkedésekre.
- 2020. december 31-ig a vendéglátóipari szolgáltatások héakulcsa 6%-ra csökken, mely alól egyedül az alholltartalmú italok képeznek kivételt.
- Új **adózással kapcsolatos támogatás** jár azon **kkv-k számára**, amelyek forgalma 2020. március 14. és április 30. között legalább 30%-kal esett vissza. Jelenleg egy társaság 500 000 eurót kaphat a startupokat és scaleupokat segítő klasszikus adóügyi támogatáson keresztül, emellett majd további 250 000 euróban részesülhet a COVID19-hez kapcsolódó új intézkedés végett. Eddig a hagyományos támogatás révén a magánszemélyek akár 30%-kal alacsonyabb személyi jövedelemadó fizetésére voltak jogosultak, ha legfeljebb négyéves kisvállalkozásokba fektettek be, 45%-os kedvezményt kaphattak mikrovállalkozások, 25%-ot pedig scale-upok estén. Az új támogatás értelmében a lakosságra nézve 20%-os adókedvezmény lesz érvényben, mely beruházásonként legfeljebb 100 000 eurót tehet ki. A befektetőknek legalább 60 hónapig meg kell őrizniük részesedésüket.

- December 31-ig 50% helyett 100%-ig levonhatók lesznek a rendezvényszervezéssel és vendéglátással kapcsolatos költségek az események tömeges elhalasztásának megelőzése érdekében.
- **Megkönnyítik a távmunkában dolgozók költségeinek megtérítését**, ez havonta legfeljebb 127 eurót jelent alkalmazottanként.
- Megállapodás született arról, hogy **100 millió eurót** különítenek el az **Állami Szociális Szolgáltató Központok számára** (CPAS), amely a nehézségekkel küzdő személyeknek nyújt támogatást. Emellett **további 10 millió euró** támogatás jár a CPAS fokozott munkamennyiségéhez kapcsolódó **működési költségek** fedezésére.
- 500 millió eurót fordít a szövetségi kormány az egészségügyi dolgozók –átlagosan 6%-os– béremelésére, amely főként a kórházi alkalmazottakat érinti.

Fizetési haladék

- 4,5 milliárd eurót tesz ki a **személyi jövedelemadó befizetési határidejének meghosszabbítása**. A vállalatok számára 3 hónapos halasztás van érvényben, a társadalombiztosítási járulékok befizetését pedig 2 félévvel lehet elhalasztani.
- Megközelítőleg 4,4 milliárd euró **az üzlettámogató hitelek törlesztésére vonatkozó**, maximum 6 hónapos **haladék**, amely nem pénzügyi vállalatokra, kkv-kre, egyéni vállalkozók és nonprofit szervezetekre terjed ki. Ennek feltételei, hogy (i) a társaság/szervezet a COVID-19 válság miatt fizetési problémákkal szembesül; (ii) székhelye Belgiumban található; (iii) 2020. február 1-jén nem volt fizetési hátraléka a folyó kölcsönök, adókötelezettségek, sem társadalombiztosítási járulékok vonatkozásában vagy 2020. február 29-én legfeljebb 30 napos késedelmű volt; (iv) teljesítette hitelkötelezettségeit valamennyi bank felé a 2020. január 31-ét megelőző 12 hónapban. Október vége helyett év végéig, azaz 2020. december 31-ig meghosszabbítható vállalati kölcsönök visszafizetési határideje.
- **A jelzálogkölcsönre vonatkozó**, legfeljebb 6 hónapos **törlesztési haladék** 4,1 milliárd eurót tesz ki a Bruegel Intézet szerint. Ennek feltételei: (i) részleges vagy teljes jövedelemkiesés a koronavírus okozta válság következtében; (ii) nem állt fenn jelzálogkölcsönre vonatkozó hátralék 2020. február 1-jén; (iii) csak egy otthonnal rendelkezik a kérelmező magánszemély, amelyre a jelzálogkölcsönt felvette, és ez az ingatlan Belgiumban található; (iv) a likvid megtakarítások nem haladják meg a 25 000 eurót. A jelzáloghitelekre vonatkozó moratórium 2020. december 31-ig hatályos.

Egyéb likviditási intézkedések és garanciák (50 milliárd euró)

Emellett a belga állam **50 milliárd eurós garanciát biztosít a bankszektor számára**. Márciusban a kormány megállapodást kötött a bankszektorral, melynek következtében fizetési haladékot kapnak a COVID-19 járvány miatt visszatérítési nehézségekkel küzdő vállalkozások, kkv-k, egyéni vállalkozók és magánszemélyek. A fizetési haladék év végéig meghosszabbításra került júniusban. Emellett a kkv-k hosszabb lejáratú kölcsönökhöz is igénybe vehetik az intézkedést. A kockázatmegoszlás szerint az összes veszteség 20%-a terheli a bankokat, 80%-a pedig a kormányt.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Belgium alapvetően jól ellátott a krízis kezeléséhez szükséges egészségügyi eszközökkel és felszerelésekkel. Ugyanakkor **gyógyszerkészítményekhez szükséges alapanyagok beszerzése** az utóbbi időben nehézségekbe ütközött. A gyógyszeripar területén jelenhet meg egy új piaci rés.